

3. Стричак Г. В. Державна підтримка підприємств малого та середнього бізнесу / Г. В. Стричак, О. Д. Франків // Науковий вісник БДФА. Економічні науки: зб. наук. праць / гол. ред. В. В. Прядко; Міністерство Фінансів України, БДФА. – Чернівці, 2008. – Вип. 2. – С. 471-478.

4. Кондратюк Т. Державна політика підтримки малого бізнесу: зміст і механізм реалізації / Т. Кондратюк // Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. – 2001. – № 4. – С. 111-118.

5. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>

6. Полторак А. С. Гармонізація державного регулювання щодо управління оборотними активами на підприємствах АПК України / А. С. Полторак // Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. – Серія “Економічні науки”. – 2014. – № 7. – С. 155-163.

7. Половен О. В. Особливості управління малим підприємством / О. В. Половен, К. Г. Петренко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 6. – С. 131-135.

УДК 336.14

ПРОБЛЕМИ ЗБАЛАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Мотчаній В. І., студент групи Ф 5/1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Полторак А. С.

Миколаївський національний аграрний університет

Формування бюджетів України всіх рівнів відбувається у складних умовах, що спричиняє негативний вплив на дієвість фінансової політики через те, що основу фінансової політики становить саме бюджетна політика, яка пов'язана насамперед із формуванням і виконанням бюджетів усіх рівнів. Державний бюджет має формуватися на реалістичних доходах та наявних можливостях, відповідно, некоректне збалансування бюджету спричиняє низку проблем, в т. ч. підвищення рівнів інфляції, сприяння поширенню економічної кризи.

Проблеми збалансування бюджетної системи в Україні в сучасних умовах висвітлено у працях вітчизняних вчених: С. Буковінський, О. Василик, А. Єпіфанов, Є. Гнатенко, В. Федосов, С. Юрій, І. Януль. Відповідно, метою дослідження є розгляд проблем і перспектив розвитку збалансування бюджету в Україні в умовах сьогодення і визначення чинників впливу на ефективність збалансування бюджету.

Розміри бюджету, характер податкової політики і структура видатків допомагають визначити темпи економічного розвитку, тенденції зміни зайнятості, процентні ставки та цінові зміни. Бюджет об'єднує основні фінансові категорії (податки, державний кредит, державні видатки) [1] в їх взаємодії, відповідно, під час прийняття окремих бюджетних рішень

необхідно враховувати, що визначена державою бюджетна політика обов'язково впливатиме на всі економічні показники [2, 3].

Стан економіки в т.ч. характеризують бюджетні показники, насамперед це відбувалось через неефективне функціонування економіки, поглиблення фінансової кризи, зменшення податкової бази, масову кризу платежів і значний обсяг бартерних операцій, практично повне зупинення інвестиційної діяльності державного та приватного секторів економіки, високий рівень інфляції, підвищення рівня безробіття, зниження рівня населення. Зазначення фактори провокували незбалансованість державного бюджетів в напрямі перевищення видатків над доходами (дефіцит бюджету).

В Україні існує багато проблем, пов'язаних із збалансуванням державного бюджетів, вирішення яких слід проводити, враховуючи: зв'язок бюджетної політики з бюджетним і податковим реформуванням; взаємозв'язок бюджетів всіх рівнів, співставлення можливостей платників податків із витратами держави [4].

Бюджет як фінансовий план характеризується певним складом доходів і видатків, які відбивають фінансову діяльність відповідно держави, їх структуризація може мати офіційний і науковий характер. Офіційна бюджетна класифікація, що являє собою систематизоване згрупування доходів і видатків та фінансування бюджету, затверджується відповідними уповноваженими органами. В її основу кладуться ті ознаки, що мають визначальну роль у бюджетному процесі. Наукова класифікація дає можливість оцінити склад та структуру доходів і видатків передусім за економічним змістом. У класифікації видатків основним є їх суспільне призначення, а в класифікації доходів – методи мобілізації [5].

Дослідження основних шляхів зниження дефіциту Державного бюджету показало, що найбільш сприятливим у використанні в Україні є скорочення видаткової частини бюджету країни [6], збільшення доходів Державного бюджету України за рахунок податкових надходжень [7], а також залучення внутрішніх і зовнішніх позик, використання яких повинно відбуватися виходячи з умов, що склалися в країні.

Таким чином, шляхи збалансування державного бюджету повинні проводитись з необхідності розвитку виробництва, скорочення дефіциту бюджету, зростання інвестицій та доходів [5]. В якості додаткових заходів щодо підвищення збалансованості витратних повноважень і джерел їх фінансування, а також забезпечення стійкості бюджетів усіх рівнів слід удосконалювати роботу по визначенню реального бюджетного потенціалу окремих територій і розвитку їх виробничих можливостей, надати місцевим органам влади більш широкі повноваження, у тому числі в частині визначення місцевих податків та зборів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Буковінський С. А. Шляхи розвитку бюджетної системи України / С. А. Буковінський // Фінанси. – 1998. – № 9. – С. 3-9.

2. Сіренко Н. М. Бюджетно-податкове стимулювання інноваційного розвитку аграрного сектора економіки / Н. М. Сіренко, О. І. Мельник // Економіст. – 2013. – № 4. – С. 28-32.
3. Полторац А. С. Аналіз податкових надходжень у структурі доходів зведеного бюджету України / А. С. Полторац, Є. П. Гнатенко // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки. – 2015. – № 21 (5). – С. 130-134.
4. Василик О. Д. Бюджетна система України : підр. / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. – К : Центр навчальної літератури. – 2004. – 544 с.
5. Єпіфанов А. О. Бюджет і фінансова політика України / А. О. Єпіфанов, І. В. Сало. – К, 1997. – 234 с.
6. Юрій С. І. Бюджетна система України / С. І. Юрій, Й. М. Бескид. – К. 2000. – 128 с.
7. Януль І. Є. Бюджетна політика України: проблеми та перспективи / І. Є. Януль // Фінанси України. – 1998. – № 2. – С. 48–51.

УДК 336.221

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Пальчик Ю. О., студентка групи Б 3/1

*Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Полторац А. С.
Миколаївський національний аграрний університет*

В умовах інтеграції України до світового економічного простору аграрний сектор є однією з пріоритетних та стратегічно важливих галузей національної економіки. Аграрна галузь України забезпечує близько 22% зайнятості населення та 38% вартості експорту, відповідно, проблема дослідження механізмів податкового регулювання розвитку аграрного сектора економіки України є актуальною.

Теоретичним, методологічним і практичним питанням становлення податкової системи і податкового регулювання приділено увагу вітчизняними економістами, серед яких: С. Онисько, А. Верзун, О. Шолудько, Н. Сіренко, О. Мельник та інші. Аграрна політика в сучасних умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів зазнає постійних змін [1], що спричиняє необхідність здійснення подальших досліджень щодо корегування механізмів податкового регулювання підтримки аграрного сектору України.

Однією з пріоритетних функцій прямих податків є регулююча функція, сутність якої полягає у свідомому втручанні держави у ринкову економіку для досягнення визначених цілей податкової політики та регулювання соціально-економічних процесів [2].

Ключовим стимулюючим механізмом системи оподаткування в сільському господарстві було використання спеціального режиму